

معیارهای طراحی معماری مجتمع درمانی - ورزشی یوگا

با شیوه نظریه اتمسفر حسی پیتروماتور

www.ketab.ir

تینا شریفی گلزار

سرشناسه : شریفی گلزار، تینا، ۱۳۷۳-

عنوان و نام پدیدآور : معیارهای طراحی معماری مجتمع درمانی - ورزشی یوگا با شیوه نظریه اتمسفر حسی پیتروماتور/ تینا شریفی گلزار.

مشخصات نشر : تهران : انتشارات اول و آخر، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۱۲۰ ص.:: مصور.

شابک : ۷-۷۹-۶۵۰۸-۶۲۲-۹۷۸-۴۹۸۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۱۸ - ۱۲۰.

موضوع : تسوماتور، پتر، ۱۹۴۳ - م. -- زیبایی شناسی

موضوع : Zumthor, Peter -- Aesthetics

موضوع : یوگا

موضوع : Yoga

موضوع : باشگاه های ورزشی -- طراحی و ساخت

موضوع : Athletic clubs -- Design and construction

موضوع : معماری -- جنبه های زیست محیطی

موضوع : Architecture -- Environmental aspects

موضوع : فضا در معماری

موضوع : Space (Architecture)

رده بندی کنگره : ۷۱۴.۱۵۳

رده بندی دیویی : ۷۲۰/۹۲

شماره کتابشناسی ملی : ۸۴۵۷۳۲۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

معیارهای طراحی معماری مجتمع درمانی - ورزشی یوگا با شیوه نظریه اتمسفر حسی پیتروماتور

مؤلف: تینا شریفی گلزار

ناشر : انتشارات اول و آخر

چاپ اول : ۱۴۰۰

شمارگان : ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۴۹۸۰۰ تومان

انتشارات اول و آخر

«عضو انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی»

© حق چاپ محفوظ است. ISBN ۷-۷۹-۶۵۰۸-۶۲۲-۹۷۸

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ی ناشر به هر شکل اعم از نشر یا پخش عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

نشانی: تهران، میدان انقلاب، کوچه جنتی(مترو)، بن بست فرسار، پلاک ۳، واحد ۱

تلفن: ۶۶۱۲۷۲۶۶-۶۶۱۲۷۰۸۳

۶	فصل اول کلیات:
۱۳	فصل دوم مبانی نظری:
۱۴	مقدمه:
۱۶	پیشینه یوگا:
۱۷	تاریخچه یوگا در ایران:
۱۸	مفهوم یوگا:
۲۰	عملکرد یوگا:
۲۳	ویژگی فضایی مراکز یوگا:
۲۶	ارتباط مفهومی معماری و یوگا:
۲۷	فصل سوم پیتر زومتور:
۲۸	زندگی نامه:
۲۹	تالیفات:
۳۰	جدول آثار معماری پیتر زومتور:
۴۱	جوایز:
۴۲	نظریه های پیتر زومتور:
۴۲	نظریه اتمسفر:
۴۵	تمسفر حسی:
۴۷	معماری سکوت:
۴۸	حس زمان:
۵۰	حس مکان:
۵۲	حس فضا:
۵۴	دیدگاه سایر معماران به اتمسفر حسی:
۵۹	فصل چهارم ارتباط اتمسفر حسی با یوگا:
۶۴	نمونه موردی: نقش سکوت در مرکز ورزشی شیدا یوگا:
۶۶	نتیجه گیری:
۶۹	فصل پنجم اصول طراحی:
۷۰	مقدمه:
۷۱	ضوابط ملی طراحی:
۷۱	ضوابط ملی طراحی مراکز درمانی:
۷۱	موارد استفاده مجاز و غیر مجاز از زمین:
۷۲	استفاده های مشروط:
۷۲	ضوابط مربوط به تفکیک زمین:
۷۳	ضوابط مربوط به احداث ساختمان:
۷۳	سطح اشغال:

۷۳	نحوه دسترسی:
۷۴	ضوابط پارکینگ:
۷۴	ضوابط و مقررات عمومی:
۷۵	ضوابط ملی طراحی مراکز ورزشی:
۷۵	موارد استفاده مجاز و غیر مجاز از زمین:
۷۵	استفاده های مشروط:
۷۵	ضوابط مربوط به تفکیک زمین:
۷۵	ضوابط مربوط به احداث ساختمان:
۷۶	سطح اشغال:
۷۶	حداکثر ارتفاع:
۷۶	حوزه استقرار:
۷۶	ضوابط پارکینگ:
۷۷	مقررات مربوط به نور گیری و تهویه طبیعی و موارد ایمنی:
۷۷	مقررات نما سازی:
۷۸	اصول و معیار های جهانی طراحی مراکز درمانی ورزشی:
۷۸	سالن های ورزشی:
۷۸	استخر:
۷۹	سونا:
۸۱	سونا دودی:
۸۲	سونا اجاقی:
۸۵	فصل ششم نمونه موردی:
۸۶	مصادیق و نمونه مشابه:
۹۸	مجتمع درمانی - ورزشی یوگا بر اساس اتمسفر حسی پیتر زومتور (نگارنده):
۹۸	مقدمه:
۹۸	روند طراحی:
۹۸	شکل گیری فرم:
۱۰۰	ساختار سازه ای:
۱۰۱	مصالح نما:
۱۰۴	معماری داخلی:
۱۰۹	طراحی فنی:
۱۱۰	نتیجه گیری:
۱۱۲	پیوست:
۱۱۴	جمع بندی:
۱۱۸	منابع:

مقدمه

خاستگاه و جایگاه ظهور و بروز یوگا کشور هند است. یوگا ورزشی است جسمی و ذهنی که تعادل لازم بین جسم و ذهن را ایجاد مینماید و معمولاً به عنوان راهکاری برای دستیابی به آرامش ذهنی و بالا بردن توان جسمی کاربرد دارد. مطالعات نشان داده که یوگا بطور مشخص برای دردهای عضلانی موثر است. یوگا دانشی است رازآمیز و شگفت انگیز برجای مانده از تمدنهای بسیار دور و کهن ولی آنچه در تاریخ بجای مانده قدمتی حداقل سه هزار ساله دارد. اولین اثر مکتوب و جمع آوری شده یوگا کتابی است به نام یوگا سوترا که توسط فرزانه و حکیم بزرگ پتنجلی در سرزمین هند نگاشته شده است. متأسفانه به علت کمبود توجه به این موضوع و نیز اقبال عمومی جدید به این ورزش تا کنون طراحی ویژه‌ای برای آکادمی‌ها و باشگاه‌های یوگا در کشور انجام نگرفته و لذا در این زمینه پیشینه قابل توجهی از نظر طراحی در دست نیست. از نظر کتاب‌نویس در رابطه با طراحی و استاندارد سالن یوگا مقالاتی موجود نمی باشد. طراحی یک مرکز تخصصی به عنوان آکادمی یوگا، که به طور کلی هدف از انتخاب و طراحی یک پروژه، نیاز جامعه و اکثر افراد به رسیدن به آرامش روحی و ذهنی و داشتن یک جامعه با نیروی انسانی شاداب و سالم است که برای نیل به این مفهوم، نیاز به طراحی مرکز، با توجه به نیازهای روحی و جسمی ورزشکاران وجود دارد که تنها با شناخت کامل از این ورزش محقق خواهد شد.

پرداختن به فضا برای کشف سکوت می‌تواند به گونه‌های متفاوتی صورت گیرد، به طور مثال، معمار می‌تواند با شناخت و ادراک امیال ساکنان بنا، به تبلور رویاهای آنان کمک کند، رفتاری متریا محور که به قلمرو احساسی و خاطرات مخاطبان خود پای می‌گذارد و آنان را به لایه‌های وجودیشان دعوت می‌کند. گونه‌هایی از پرداخت به فضا وجود دارد که از سبکی درون‌زا در فرم درونی معماری تبعیت می‌کند، و سعی در شگل دهی به اتمسفری حسانی و بدنمند در اثر دارد، که زمینه‌ی دیالوگ با پرسوناژ را تدارک ببیند. هرچه بیشتر کمبودی را احساس می‌کنیم، به همان نسبت، به زیبایی آنچه

برای تحمل آن کمبود دست به دامانش می‌شویم، شاید همین نقل قول کلید حل مساله باشد. حواس پنجگانه انسان همواره فعال هستند. حتی زمانی که، مستقیماً به حس خاصی توجه نمی‌کنیم، آن حس مشغول تأثیرپذیری و دریافت داده‌های مربوط به خود است. درحقیقت، آمیختن ادراکات حسی ناشی از عوامل موجود در محیط با یکدیگر و به وجود آوردن مفهومی به نام فضا است. برخی از فضاهایی که در زندگی امروزی با آنها سرو کار داریم علی‌رغم خوانایی فضایی، ناتوان از انتقال احساسی عمیق به مخاطب و کاربر فضا هستند. فضا باید دارای هویتی قابل ادراک و شناسایی، به یاد ماندنی و واضح باشد. حواس تقریباً هیچگاه به تنهایی و در انزوا عمل نمی‌کنند؛ آنها به یکدیگر یاری می‌رسانند، با هم درمی‌آمیزند و گاه نیز یکدیگر را نفی می‌کنند. از سوی دیگر، فضاهای ساخته شده امروزی محصول سازوکارهایی هستند که کمتر واجد آرامش، احساس تعلق به مکان، گرمی و صمیمیت و احساس امنیت اند. اگر فضای ساخته شده را به مثابه پدیده‌های چندوجهی و واجد معانی ضمنی، مبتنی بر ذهنیت‌ها و تجربه زیسته مردمان بدانیم که حقیقتی پنهان در لایه‌های مختلف انسانی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و... دارد، آنگاه پدیده شناسی آن رویکردی قلمداد خواهد شد که شاید بیش از هر روش علمی دیگری متضمن موفقیت در شناخت آن باشد.

مهم‌ترین و برجسته‌ترین وجه پدیده شناسی فضای ساخته شده ایده‌ی معماری چند حسی است که توسط معماران پدیده شناسی همچون یوهانی پالاسما و پیتر زومتور مطرح شده است. توجه غالب آنان به تفوق بینایی بر دیگر حواس در فلسفه و معماری غرب به واقع پرداختن به یکی از مسأله دارترین وجوه تاریخ دریافت و ادراک فضا است. به واقع طرح حضور و مشارکت حواسی که اغلب مورد غفلت قرار گرفته‌اند در فرایند دریافت، به فهم او از پدیده شناسی خصلتی ویژه می‌بخشد. تجربه معماری، موردی چند حسی است؛ کیفیات ماده، فضا و مقیاس به گونه‌ای برابر به وسیله چشم، گوش، دماغ، پوست، زبان، اسکلت و عضلات سنجیده می‌شوند. معماری تجربه وجودی و حس در جهان بودن فرد را تقویت می‌کند، و این در اصل به تجربه‌ای غنی از خود می‌انجامد.